UITTREKSELS UIT TIJDSCHRIFTEN.

Zeitschrift für die Alterthumswissenschaft. 1854. V. (Vervolg van *Mnem.* IV. 96). — *Die Stütze.* Ein hauptgesetz der consonanten-fortbildung und veränderung in den Indo-germanischen sprachen, von Hrn. Dr. Knötel zu Gross-Glogau. Een zeer fantastisch stuk. *Litteratur des Sagenkreises der Medea*, 1. Art. von Hrn. Dr. Pyl zu Greifswalde. Opgave der wijzen waarop de Medeamythen achtereenvolgens in de epische, lyrische, dramatische poezy behandeld zijn. *Kritische Bemerkungen*, van Bergk te Freiburg; o. a. Xen. περὶ πόρων II. 2: μέγας μὲν γὰρ ὁ κίνδυνος ἀπολίδων. III. 3: προτιθεῖτο. III. 12: προσήκοντας τόπους ἐπ' ὠνῇ. IV. 23: ἀνδράποδα τῇ πόλει. IV. 40: διὰ τὸ τὰ ἐλλιμένια καὶ τὰς ἀγοράς. Plato Cratyl. 417 C: εὖ ποιεῖν ἐπωνυμία. Sophist. p. 237 A, een vers van Parmenides: Οὐ γὰρ μήποτε τοῦτ' ἰνδάλλεαι εἶν μὴ ἐόντα; voor εἶν cf. Sauppe Inscr. Maced. 1847. Dem. Phil. III. p. 113: [Καὶ ϛασιάζουσιν], enz. *Alcibiades der Staatsmann und Feldherr*, door G. F. Hertzberg. Zeer gunstig verslag van Prof. Vischer te Basel. *Zu Longinus* περὶ ὕψους, van Dr. Nolte te Arnhem. o. a. 27. 2: καλὴ ἡ πρόσχησις. 43. 2: χρυσαῖ achter ξυϛίδες. 44. 1: ἔτι προσθεῖναι enz. *Ueber einige Punkte in Beckers Handbuch der Röm. Alterth.* van Dr. Kuhn te Dresden. Over de verhouding van de magt van den Keizer tot de instellingen der republiek. Over de beambten in het Keizerrijk. Over Municipiën en Coloniën, enz. Uittreksels uit Programmen en Tijdschriften, als gewoonlijk. — VI. *Litteratur des Sagenkreises der Medea*, 2ter Art. von Hrn. Dr. Pyl zu Greifswalde. *a*, der Uebergang der Medeasagen in die Prosa der Griechen. *b*, die Nachblüte der Griechischen Dichtkunst. *c*. spätere Griechische Prosa. *Epigraphica*, van Prof. Becker te Franckf. a M. Over den tegenwoordigen toestand der behandeling van de Latijnsche Inscripties uit de Rijn- en Donaulanden. Verder worden medegedeeld eenige opschriften in de omstreken van Frankf. a M. en in Frankrijk onlangs gevonden. *Ein Beitrag zur Geschichte der Quaestur*, van Dr. Niemeijer te Greifswald. » Die ständigen Quaestoren, eingesetzt im ersten jahre der Republik, führen als Hauptamt die Verwaltung der Kasse und haben daneben das Recht der Anklage vor den Centuriatcomitien, sowie vor Einsetsung der triumviri capitales eine polizeiliche Function. *Ueber einige Punkte in Beckers Handb. der Röm. Alterth.* Fortsetzung, van Dr. Kuhn te Dresden. Over de colonien en de provinciales. *Torso. Kunst, Künstler und Kunstwerk* von A. Stahr. Over het geheel ongunstig

verslag van H. A. Müller te Bremen. *Unterhaltungen aus der alten welt für Garten und Blumenfreunde* von E. F. Wüstemann. Verslag van Dr. Hermann te Sondershausen. Belangrijk is vooral de beschrijving van de behandeling van het papyrus. *Nachträgliches zu den Amphitalen* van Prof. Mercklin te Dorpat. Uittreksels uit Programmen en Tijdschriften.

S. A. N.

Heidelberger Jahrbücher der Literatur. 1854. 3^{es} Doppelheft, Mai u. Juni (Vervolg van *Mnem.* IV. 188). N°. 26. S. 411. *C. L. Kayser*, *Cornifici Rhetoricorum ad Herennium libri* IV. Eigen aankondiging van den bewerker. Sedert Raphael Regius in 1492 staat vast, dat dit werk niet door Cicero geschreven is, men heeft zelfs Gallio, Tiro en anderen voor den auteur gehouden, maar de zaak wordt beslist uit Quintilianus, die zeer veel op naam van Cornificius aanhaalt wat in deze Rhetorica voorkomt. Dit heeft ook Ant. Riccobonus ingezien, die tegen Marius Mattius gelijk had, ondanks het gevoelen van Burmann en diens volgelingen; maar Cornificius is de oudste van dien naam, niet degene, aan wien Cicero de tweede helft van zijne brieven uit het twaalfde boek ad Familiares gerigt heeft. De leer der welsprekendheid bij Cornificius en Cicero verschilt zeer, gelijk de ref. onlangs (*Münchn. Gel. Anz.* 1852. p. 482 vlgg.) heeft aangewezen, ook heeft de auctor ad Herennium niet uit Cicero's boek de Inventione geput, of uit eene gemeenschappelijke bron, immers het werk de Inventione wijst op het andere terug, vlg. I. § 16, 18 (? misschien ad Her. I. x. 17 met Inv. I. xiii. 18 sq.) en het is veel waarschijnlijker, dat Cicero het eerste werk schrijvende dat van Cornificius als leiddraad heeft gebruikt. — Het is een goed leerboek, en werd dus ook ondanks Cicero en Quintilianus veel gebruikt en geannoteerd; vele van deze aanteekeningen zijn in den tekst gekomen, ook opzettelijke invoegingen uit Cicero, misschien ter regtvaardiging van den titel »Rhetorica nova M. Tullii Ciceronis." Deze interpolaties zijn meestal veel ouder dan onze oudste hss., die van de 9^{e} en 10^{e} eeuw; K. heeft degenen die hij vermoedde door verschillenden druk onderscheiden maar in den tekst laten staan. De hss. zijn zeer talrijk, eenmaal zijn zelfs de lezingen van niet minder dan 75 hss. opgegeven, p. 61, 19 sqq. omtrent het bekende fragment van Pacuvius over Fortuna (II. xxiii. 36); zij vormen drie families, namelijk de zuiverste en twee redacties (?) van deze. Maar bijna alle hss. leveren iets op, al ware 't ook slechts goede gissingen, b. v. in hs. φ. Overigens zijn hss. π en μ het eerst, en hss. p, e, k, alle vijf van de zuiverste familie, naauwkeuriger dan te voren vergeleken. Het gemis of slecht gebruik van de beste hss., en de onbekendheid met de rhetorische kunsttermen verhinderden tot nu toe 't herstel van eenen leesbaren tekst, maar vooral moet men de leer van den rhetor zelven kennen, welke in den commentarius verklaard wordt.

E. J. K.